

Milý Martine !

Na začátku našeho dopisu musíme uvést dvě depeše našeho zvláštního dopisovatele z Německé demokratické republiky. Uvádíme je nikoliv v pořadí jak došly, ale jak byly napsány:

Hal. 7.3.1980

Milí doma !

Dobře jsem dojel. V Proze jsem viděl babičku. Víta byl na prázdninách. Dobře jsem přesedl v Drážďanech. Jinak teď čtu Emil und die Detektive. Všecky zdraví

Jirka

Pl. 9.3.1980

Ahoj doma !

Tak už jsem od včerejška ve Pl. K učení se nějak nemůžu dostat. Je zde pěkně. Včera jsme byli zvonit na věži. Na té, co je na obrázku. To je pohled od fary. Jinak tady hraje různé hry. Moc nerozumím, ale víc než naposledy. To jest rozumím, když mluví ke mně, ale když mezi sebou, tak moc ne. Jinak pozdravujte. Zdraví vás

Jirka

Rozloučení se Sv. Karáskem, Praha 2.3.1980

Meditace - Žd. 11, 8-10

Věrou, povolán jsa Abraham, uposlechl Boha, aby odšel na to místo, kteréž měl vzít za dědictví; i šel, nevěda, kam přijde. Věrou bydlil v zemi zaslíbené jako v cizí, v staních přebýváje s Izákem a s Jákobem, spoludědici téhož zaslíbení. Nebo očekával města základy majícího, jehožto řemeslník a stavitel jest Báh.

Víra v Bibli není jednoduchá, ohočená, krotká - až skoro vlastnost, která přímo vysvobozuje, vytváří kolem člověka začarovaný kruh, jakousi podivnou hradbu, o kterou se rozbíjejí útoky nepřátel. Víra je "nadějných věcí podstata, důvod neviditelných". Je to zápas s umdléváním, vatáváním a klopýtáním; je to boj proti pochybnostem, které se vědycky vyrojí - protože platí neviditelné, protože má důvod naše naděje.

Je to podivná slabost - jen víra. Vypadá jako zaslepenost a tupeost. Ale, zdá se mi, že je to spíše oslepenost velikým jasnem. Nemůžeš pohlédnout tvář v tvář, nejsi toho schopen. Vidíš jen v zrcadle. Ale ve svém zrcadle vidíš dost. Vidíš mnohé, přemnohé k tomu, abys potom chtěl a toužil po vykročení.

Víra se může stát vykročením, rád bych řekl: Má se jím stát. Ale to nenadiktuješ zvenčí. Snad leda sobě, ale ne druhému. Víra se může stát odchodem - nebo snad přesněji: Může se projevit odchodem. Abraham odešel.... Odešel ze své tradice a kultury, ze své země. Vzdálil se všemu, co tvořilo jeho život. Cožpak právě onen život nebyl jeho život víry ? Byl to až doposud - po onen odchod - jen omyl a teprve teď začal žít ?

Ne, on uposlechl! A teď se již spouští náš kolotoč: neuposlechl sebe ? Nehledal lidsky výhodnější místo ? Nezabýval se tlaků a bolestí ? Neopouštěl to, co nemohl udržet ? Nezradil ? Neztratil se ? Nevytratil se sám sobě ?

Snadno hledíme na jeho odchod jako na epizodu na cestě, kterou známe. Máme ji celou zaznamenanou a přehlídíme ji od počátku až do jeho lidského konce. To se potom snadno mluví o víře a zápase víry, který vede k pohybu. Pohybu správnému a odpovědnému....

Ale zastav! On nevěděl, kam přijde. Tak je psáno. Nevěděl. A přece věřil.

Zápas o nalezení cesty, o vykročení, o odchod a přicházení, se ukazuje jako život svobody. Riskuješ! Jak bys neriskoval? Nic nemáš v ruce! Nevíš, kam přijdeš. Ano, to je pro mne jeden z hlavních argumentů: Vždyt Sváto a Stáno, nevíte, kam přijдете! Člověče nevíš, kam



přijdeš ! Víš vůbec, že jdeš ?

Abraham jen věřil, jen vírou byl povolán. Cí vírou ? Jsem přesvědčen, že svojí vlastní. Nezastupitelnou, nenamontovatelnou, nenahraditelnou. Jeho vlastní víra jej vedla k cestě do neznámých míst. Pak šel jako cizinec a vyhoštěnec x - a přeci dědic.

Tak se víra ještě navíc ukazuje jako zápas o zaslíbení. Svojí cestou víry on teprve naplňuje zaslíbení a přízeň Boží. Jeho vlastní život, svobodný, nezastupitelný a odpovědný, je bojem, úsilím o získání zaslíbení.

A tak právě ze zkušenosti s Abrahamem, Izákem, Jákobem i Ježíšem můžeme snad pochopit: nemáš jistotu, nemáš v ruce zaslíbení - ale pereš se o ně svojí cestou. Nejsi omezen. Přijímáš snad omezení, přijímáš svůj život jako výzvu k cestě a pokoušíš se jít. Jistě máš veliký díl odpovědnosti za své přátele, bratry, za svůj lid, i za svůj jazyk a kulturu. Za prostředí, které tě formovalo, snad i někdy povzneslo - ale také jistě všelijak ubíjelo a sráželo - a tím učilo odolnosti, vytrvalosti a vlastně spoléhání jen na víru. Jen ? Ano, jen - na nic méně - právě na onu riskantní víru.

Je možné vykročit i doslova tak, jako Abraham a začít jinde. Nevzdáváš se ničeho jiného, nežli jen toho, co tvořilo tvůj život. Ničeho menšího ! A proto tvé vzdání je nesmírné, nepřehlédnutelné a bolestivé. Pro tebe i pro přátele a ty, kteří v Tobě sledovali svoji oporu. Ale tak jako Abraham se nemusíš, snad smím říci: Nesmíš vzdát víry.

A ještě znovu se zeptám a již přímo: Jaké? Odpovídá epištola: "Nebo očekával města základy majícího, jehožto řemeslní a stavitel jest Bůh."

Nebo očekáváme společně město, které již má základy. Jeho řemeslník a stavitel jest Bůh.

T.B.

---

Další depeše od našeho dopisovatele:

"Pěkné pozdravy ze Stendalu, kde teď jsem. Sedím v trabantu a píšu pozdrav. Mám se dobře. Dopoledne se vždy trochu učím a odpoledne hraji různé hry, jezdím na kole a podobně. Ve Fleetmarku teď mají Bibelwoche. Pozdravuji všechny Jirka  
P.S. Já jsem koupil pěkné pohledy a myslel jsem, že jsou všechny stejné. Když jsem se podepsal, zjistil jsem, že je to zcela jiná pohlednice než ostatní čtyři. Omlouvám se."

---

A nyní pokračování proslovu strýčka a kmotra Ladislava ke konfirmaci:

"A tedy takový malý předběžný závěr: konfirmace není nějaké postavení glajchy nad výstavbou mladého křesťana, není to žádné ukončení vývoje mladého křesťana k životní pohotovosti, ale je to jednorázové, bohužel jenom velmi podmíněné, relativní prověření toho, zda cesta, po které se mladý člověk ubírá, je nebo není správně směřovaná a zda jde tam, kam se tváří, že jde.

Tedy je to takové prověření, ke kterému bude třeba sahat i později znovu a znovu, každý z nás, kdo byl už konfirmován, tak pak v životě musel projít ještě mnoha konfirmacemi, při kterých nebyli přítomni ani rodiče ani přátelé ani farář ani členové staršovstva - někdy vůbec nebyli přítomni jiní lidé anebo někdy to byli lidé zcela vzdálení, kteří nerozuměli tomu, o čem jde, ale přesto jsme museli vždy znovu takovou konfirmaci procházet a prověřovat si, zda náš dosavadní výcvik, naše dosavadní zkušenosti nám jsou schopny pomoci v nesnadné situaci, kdy se nedovedeme na první pohled orientovat. Musím říci, že mnohokrát se nám stalo, že jsme při té konfirmaci propadli.

Tahle první konfirmace, která se děje před přáteli, bratřími a sestrami v církvi, ve sboru, to je takové první cvičení. Pak toho



přijde mnohem víc a musíme si být sami svými faráři, sami svými presbytery, sami svým sborem, sami svými soudci, sami učiteli a sami těmi, kdo si budou dávat většinou ne zcela pěkné známky.

Tak v tomto smyslu ta konfirmace má svou důležitost, že se naučíme něčemu, co jsme zažívali předtím jenom v takových divných okrajových okolnostech ve škole, když jsme byli zkoušeni a dostávali známky. Konfirmace je první takovou zkušeností mladého člověka. Ty druhé pak jsou posunuté, to už otázka není jenom, co umím, co znám, ale je položena otázka celé mé životní orientaci. Je to jenom začátek, ale ta odpověď nemůže být z podstaty věci definitivní, ta otázka se bude klást vždycky znovu, vždycky hlouběji, u lidí, kteří jdou správnou cestou vždy hlouběji, u lidí, kteří sejdou z cesty, u těch se bude klást čím dál povrchněji. I na tom se můžeme kontrolovat, zda se nám ty otázky staví do cesty jako přísnější, ostřejší nebo naopak rozostřené a šedivé - a budeme muset odpovídat vždy znovu.

Tedy není to nějaký definitivní bod v našem životě, není to něco, co by nás zabezpečovalo do budoucnosti. V tomto smyslu to není konfirmace žádná upevnění, ale je to taková první prověrka, při které si uvědomujeme, že tady nejde jenom o naše výkony nýbrž o nás samotné.

A když se toto naučíme chápat, tak potom svému životu budeme rozumět trochu jiným způsobem. Nejde o to, co dokážeme, jakých úspěchů dosáhneme, jak sem nám bude dařit, ale jde o to, jak životně, celoživotně obстоjíme před otázkou smyslu, smysluplnosti. Protože všechno to, čeho člověk dosáhne, co získá - do svého majetku, do svého držení, čím může disponovat, všechno to má cenu jenom velice relativní, velice podmíněnou.

Ale lidský život se nemůže orientovat na to, co má podmíněnou cenu. A pokud se orientuje na takové relativní smysluplnosti, tak ztroskotá.

Konfirmace je asi první setkání mladého člověka s tím, že lidský život se musí orientovat na něco jiného nežli na ty relativní partikulární, částečné cíle. Ale že musí být zacílen jako celek, že musí mít celkový smysl, celkový směr, který se nehodnotí žádnými dílčími úspěchy.

Tohle asi by se dalo, po mém soudu, říci, jaký je smysl konfirmace. Nebývá to zvykem, že se to takhle říká. Já nevím, jestli přítomní přátelé s tím budou souhlasit, jak jsem o tom mluvil...

/Zde končí magnetofonový záznam Ladislavova proslovu.  
Příště bude přepis příspěvku paní profesorky/.

### Smrt krále Artuše

Tu pravil Artuš siru Bediverovi:

"Přišel konec mého života. Vezmi můj meč Excalibur a vrhni jej do hlubokého moře. Sleduj, co se stane, pak se navrať zpátky ke mně a pověz mi o tom!"

Tak vzal sir Bedivere meč a šel na břeh moře. Ale jílec meče byl tak hustě a tak krásně posázen drahokamy, že nedokázal jej zahodit. Skryl meč pod stromem a vrátil se ke králi.

"Co jsi užel?" zeptal se král.

Sir Bedivere pravil: "Neviděl jsem nic jiného než vlny a neslyšel nic než vítr."

"To není pravda," zvolal Artuš. "Nařizuji ti, abys jako věrný rytíř šel znovu a vrhl meč do moře!"

A tak opět šel sir Bedivere a znovu se ocitl v pokušení.

"Je to hřích a cosi hanebného," myslel si, "zahodit tak vznešený meč. Měl by se zachovat, aby lidé i v budoucnu jej mohli vidět a upamatovat se na našeho velkého krále."



Nechal meč pod stromem a vrátil se k umírajícímu Artušovi.

"Co jsi uslyšel ? Co jsi uzřel?" tázal se Artuš pomalu.

Bedivere řekl: "Pane, viděl jsem vodu omývat skály a slyšel jsem vítr šumět ve stromech."

"Zrádče," řekl Artuš, "zapřel jsi rytířství a své jméno. Opět jdi a udělej to, co jsem ti rozkázal. Jestliže selžeš ještě tentokrát, pak postavu a zabijí tě vlastníma rukama."

Sir Bedivere spěchal zpátky na břeh moře, vzal meč z úkrytu, zavřel na chvíli oči, aby neviděl jílec s drahokamy a meč hodil vši silou do moře.

Dříve než se meč dotkl vody, vřtyčila se z moře paže, uchopila meč, třikrát jím máchla a vtáhla jej pod vodu.

Bedivere pospíchal ke králi a oznámil mu, co viděl.

"Pomoz mi dolů ke břehu," řekl Artuš, "ale spěchej! Čekal jsem příliš dlouho, moje rána tuhne a já mám zemřít."

Tak Bedivere pozvedl krále, vzal jej na svá ramena a nesl ho opatrně dolů mezi skalami na břeh moře. Jakmile dosáhli pobřeží, uviděli tam malou loď a na ní mnoho vznešených postav, mezi nimi tři královny černě oděné a se zlatými korunami na hlavách.

"Nalož mne," pravil Artuš.

Bedivere opatrně pozdvihl krále a uložil jej do lodi. Nejkrásnější z královen poklekla vedle krále, sňala mu přilbici, která byla protata mečem, dívala se na jeho bílý obličej, zaplakala a pravila: "Drahý bratře, proč jsi čekal tak dlouho?"

Tu vykřikl Bedivere: "Ach, pane můj Artuši ! Co mám činit nyní, když jsi ode mne vzat a všichni mí přátelé od Kulatého stolu jsou mrtví ? Kam půjdu, samotný, mezi nové lidi, cizí tváře, jiné myslí ? "

Artuš řekl: "Upokoj se sám v sobě, já ti nemohu dát pokoj. Můj život skončil. Dílo Kulatého stolu je uzavřeno dokonáno. Starý řád byl vystřídán a dal místo řádu novému; ale Boží vůle se děje mnoha způsoby. Modli se za mou duši; mnohem více bylo vykonáno modlitbami než se o tom tomuto světu zdá. Odecházím nyní do Avilionského údolí, kde moje rána bude zhojena."

A jak mluvil, loď se pomalu vzdalovala a Bedivere ji sledoval svým zrakem, až už ji nemohl vidět.

/Artuš odešel a ačkoliv se můžete v Glastonbury podívat na jeho hrob a přečíst si na něm slova: ARTUŠ KRÁL KTERÝ BYL A KTERÝ OPĚT BÝTI MÁ, mnoho lidí věřilo, že nezemřel, ale žije ve šťastném údolí Avilionu a až ho bude jeho země potřebovat, opět přijde ji osvobodit od všech jejích nepřátel./

Z angl. JaŠ

#### Devátá scéna Příběhu zpívajícího kovboje

Podivné to rajtování  
podivná to step  
podivný to průvod na ní  
podivný má tep.

U Delawarů  
ne z rozmaru  
hledá Tegumaje  
v polovině máje.

"Vyptal ses Betsy?"  
"Ne, smála se přeci  
jako všichni ostatní."  
"Kdo všichni ostatní?"  
"Peggy, Jimmy u skal..."  
"A kdo dál?"

"Fred  
hned  
za sebou dvakrát  
nemoh jsem to vystát  
když vyjdu a vejdu  
stále slyšet smát se obejdu."  
"Jedem, Bičigeši, rychle na koně!"  
Jedou všichni tři v koloně.  
Náhle zastaví Tegumaj, sleze,  
rozhledne se opět vyleze  
na koně, poručí Billovi čekat tu  
ukazuje na stopy po nepřekném pádu.  
I s Bičigešem odjedou rychle zas  
"Nauč se počkat a čekat - čekat na nás  
Přijdou zase znovu /Pokračování příště